

GRADSKI MUZEJ U SAMOBORU

Osoran 1948

Rukovodilac: Ivica Šadnik.

Kustos: Dr. Stjepan Orešković i ref. Zdenka Tenka.

Gradske muzeje u Samoboru osnova je g. 1948. inicijativom i zbirkom Ivice Sudnika. Uz pomoć narodne vlasti u Samoboru, zatim samoborskih gradjana, koji su dali razne predmete za muzej, naročito prilog i suradnja prof. S. Oreškovića i pomoć koju su pružile muzejske ustanove u Zagrebu - danas samoborski muzej po svojim zbirkama i po konkretnim perspektivama razvoja - stoji među prvim zavičajnim muzejima NRH.

Kao zavičajni muzej kompleksnog tipa samoborski muzej obradjuje čitavo područje proširenog samoborskog kotara od Okića, preko Plježićeve, Japetića, dijela Žumberka, Mokrica do Save.

Muzej je otvoren sa prikupljenom zbirkom 23.VI.1949., kada je načinje na prva "muzejska izložba" u dvije sobe Livadićevog dvora. Ova izložba je bila pocetak sistematskog rada na prikupljanju materijala i uređenja izložbenih zbirk. Kroz nepunih 5 godina muzej se proširio u 8 prostorija, koje su stručno uredjene i postavljene 6 izložbenih prostorija, 1 arhiv, 1 skladište.

Muzej je smješten u historijski "Livadićev dvorac". Kuriju pjesnika kompozitora Ferde Livadića, koja je odigrala značajnu ulogu za vrijeme narodnog preporoda. U ovoj zgradici postoji mogućnost smještaja kulturno-historijske zbirke. Danas muzej još ne raspolaze sa cijelom zgradom. U prigradnjama i gospodarskim zgradama uredila bi se u perspektivi etnografska zbirka i galerija, studijske zbirke, arhiv i knjižnica sa zbirkama koje muzej već posjeduje. Osim toga sve zgrade nalaze se u lijepom parku, koji bi se imao urediti kao "park skulpture".

Zbirke samoborskog muzeja bogate su po svom sadržaju i naučnoj vrijednosti. Najznačajnija zbirka samoborskog muzeja je ogromna zbirka fosila, okamine životinja i biljaka, koja je sabrana isključivo na teritoriju Samobora i broji oko 75.000 komada i spada među najznačajnije takove zbirke u zemlji. Ova zbirka donosi uglavnom ostatke ocean skog taloga koji je nadjen većim dijelom na Gregurićbrijegu i u okolini Samobora, u bližoj i daljoj okolini.

Arheološka zbirka ima kameno, brončano i željezno oružje i razne predmete, naročito posude iz keramike, starorimske sitne plastike u bronci, arheološke nalaze iz rudnika bakra i željeza u Rudama. Značajan je nalaz numizmatike ilirsko-kletski "barbari" koji su u nauci poznati pod imenom "Samoborci".

U kulturno-historijskoj zbirci prikazan je razvitak Samobora u srednjem vijeku XVII.-XVIII. stoljeća/ sa značajnim hrvatskim kajkavskim dokumentima iz stoljetne borbe samoborskih gradjana sa feudalcima Staroga grada Samobora. Ima tu i značajnih renesansnih i baroknih umjetnina, zemljoprinskih karata, oružja, predmeta sredovječne rudarske industrije i podataka iz povijesti samoborske škole i zdravstva. U zbirci XIX

stoljeća važni su izložci iz vremena početja samoborske glazbe /1804/, francuske okupacije Samobora /1809-1814/, moćnih cehovskih organizacija, dok su naročito značajni izložci iz ilirskog preporoda sa predmetima i dokumentima Ljudevita Gaja, Stanka Kršćana Vralza, Janka Draskovića, "Vrazove Ljubice" i glavne ličnosti samoborskog kulturnog života: Ferde Livadića, sa njegovim glasovirom, rukopisima i bistom. Tu se nadalje nalaze minijature i portreti Samobora od Stroya, Župana, Frankea i drugih. Bogata je i zbirk proizvoda samoborske tvornice stakla u Osretku t.zv. "Glažute". Nadalje je značajna etnografska zbirk sa nošnjama seljaka iz okolnih samoborskih sela, njihovim alatom, orudjem i tkalačkim priborom. Konačno je tu još zbirk djela i dokumenata samoborskih kulturnih radnika i zbirk narodne revolucije.

Historijski arhiv sadrži priličan broj dokumenata koji radi pomanjkanja prostora nisu još sredjeni. Uz ovaj arhiv je i znatan privatni arhiv osnivača Ivica Sudnika u kojemu je sakupljeno više desetaka hiljada listova, članaka, dokumenata, bilježaka i druge gradje za prošlost Samobora i okolice i za prikaz ličnosti koje su radile i djelovale u Samoboru ili su rođeni Samoborci. Ovaj arhiv Ivica Sudnika je uzoran arhiv, koji bi trebao da služi za primjer tada ostalim pokrajinskim muzejima.

arhivarski

Fototeka ima veći broj fotografija Samobora i okolice. U toku je snimanje okolnih sela, naročito etnografske gradje i seljačke arhitekture.

Jezgra stručne muzejske knjiženice je opotučna ostavština historičara Vjekoslava Nosića sa blizu 600 djela, zatim ostavština Milana Langa sa oko 200 djela. Znatne su nove nabavke stručne literature primljene od drugih muzejskih ustanova. Danas je u knjižnici ukupno oko 1.800 djela.

Statistički podaci: Dotacija muzeja iznosi u vremenu od 1949-54. ukupno 830.560.- din, dok je posjet u muzeju u tom razdoblju iznosi ukupno 38.400 posjetilaca.

U tom razdoblju muzej je organizirao i uredio 11 izložaba sa historijskom i umjetničkom tematikom.